

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لے کے ناں میں سوچے رب دا کراں کلام بیان
مہر محبت کرنے والا اچا اُسا ناں

ہندکو دا مقدمہ

(دوسرا ایڈیشن)

محمد ضیاء الدین

هندکودا مقدمه

(مقالات)

مرتبہ

محمد ضیاء الدین

جملہ حقوق بحق گندھارا ہندکو اکیڈمی محفوظ اُن

نام کتاب	ہندکو دا مقدمہ
مرتبہ	محمد ضیاء الدین
کمپوز کاری	محمد عتیق
ٹائٹل	ثاقب حسین
اشاعت اول	نومبر 2005ء
اشاعت ثانی	2017ء
اہتمام اشاعت	محمد ضیاء الدین
	جنرل سیکریٹری، گندھارا ہندکو بورڈ
جی ایچ اے اشاعت حوالہ	F.78/17
قیمت	400/- روپے
پرینٹنگ	جی ایچ اے لیزر پرنٹنگ پشاور
مطبع	گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور
ملٹریس دا پتہ	گندھارا ہندکو اکیڈمی، 2 چنار روڈ، آبدہ، یونیورسٹی ٹاؤن پشاور
ISBN No.	978-969-687-062-3

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

2- چنار روڈ، آبدہ، یونیورسٹی ٹاؤن، پشاور

091-9218164, 9218165

www.gandharahindko.com

انتساب

اڀڙے والد حاجی سمیع الدین
تے
اڀڙی ماں حمیدہ بانو
دے ناں

فہرست

نمبر شمار	عنوانات	صفحہ
1	ہک گل	بج
2	ہندکو دا مقدمہ	1
3	ہندکو زبان دا مختصر تاریخی تے لسانی جائزہ	6
4	ہندکو زبان دی تعلیم	13
5	ہندکو زبان تے اُسدا ماخذ	19
6	ہندکو لوک ادب دا جائزہ	29
7	زبان سرکاری سرپرستی ہندکو	36
8	پشاور وچ ہندکو ادب دا جائزہ	39
9	ہندکو ادب دا ہزارے وچ فروغ	51
10	کوہاٹ وچ ہندکو زبان	72
11	زبان تے تہذیب دے رشتے	77
12	پشور دی ثقافت ہک سرسری جائزہ	82
13	ذرائع ابلاغ تے ہندکو زبان	85
14	قصہ بابائے پشور تے ہندکو ادبی کانفرنس دا	93
15	روپورتاژ چاء دی چاہ	93
16	کل صوبہ سرحد ”ہندکو ادبی کانفرنس“	99

بک گل

محمد ضیاء الدین
جنرل سیکریٹری، جی ایچ بی

ہندکو زبان، ادب، ثقافت تے ہندکو واناں دی سماجی ترقی دی خاطر ہندکو لٹریچر سوسائٹی (گندھارا ہندکو بورڈ پاکستان) نے 22 دسمبر 1997ء دے بک ٹھنڈے ٹھارڈن پہلی واری کل صوبہ سرحد ہندکو ادبی کانفرنس منعقد کیتی۔ اس تاریخی کانفرنس دی صدارت امریکہ (اوبائیو) سی آئے ہونے ڈاکٹر امجد حسین نے کیتی جد کہ کانفرنس دے خاص مہمان اس وقت دے ہزارے نال تعلق رکھنویں والے منتخب رکن تے صوبائی وزیر جناب علی افضل جدون نے کیتی ائی۔ کانفرنس اچ ہر شعبہ زندگی دے لوک موجودائے تے صوبے دے مختلف علاقیاں چو آئے ہونے معزز مقالا نگاراں دیاں گلاں بڑے غور دے نال سنڑیاں گئیاں۔ خواہش تا ایوی ائی کہ اناں مقالیاں نوں جلدی چھاپہ جاسی لیکن باوجود سن 2005ء اچ اس تاریخی موقع تے چھپ دے پینن جد کہ صوبہ سرحد اچ بک ہور کانفرنس یعنی ”ہندکو عالمی کانفرنس“ دا انعقاد پیا ہوندا آیا۔ لگ دا اس طراں اے کہ قدرت نوں ایوی منظورایا کہ عالمی کانفرنس دے نیڑے ایہہ تاریخی مقالے چھپ کے عالمی کانفرنس دے مہماناں نوں پیش کیتے جاوے۔ یقیناً ایہہ ہندکو دا پہلا مقدمہ تا ہوسکدا اے لیکن آخری نمیں۔ اس تو بعد بک تفصیلی مقدمہ ہندکو عالمی کانفرنس دے انعقاد سی بعد پیش کیتا جاسی جیہڑا کہ ذرا جیا تفصیلی تا ضرور ہوسی لیکن آخری نمیں۔ آخری مقدمہ اس وقت پیش ہوسی جدو ہندکو نوں گندھارا دی زمی اتے اس واقع مل جاسی۔